

de som van f 100, in eens aan waarde zal mogen surpasseren, en dat in enkele gevallen waarin een zegel van f 100 of daarboven wordt gevorderd, afzonderlijke kwalifikatie zal moeten worden gevraagd.

Ten derde. Het militaire departement te gelasten de respectieve onder-inspecteurs te kwalificeren, om aan de militaire autoriteiten de zegels, welke dezelve voor het maken van kontrakten, beslekken als anderszins noodig hebben, op hunne aanvraag aftegeven op een bij hen geopend krediet.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

*De Secretaris van het Gouvernement,*  
J. C. BAUD.

# STAATSBLAD

VAN

## NEDERLANDSCH INDIË.

---

No. 21.

*Publicatie van den 9den april 1818, waarbij wordt bevolen dat alle kontrakten of overeenkomsten tusfchen huurders of planters van koffijgronden, en de koopers van koffij en voorschieters op het gewas, moeten worden geregistreerd.*

Kommissarissen Generaal over Nederlandsch Indië, aan alle deenen die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doen te weten.

ALZOO Wij in overweging genomen hebben, dat het der Hooge Regering heilige pligt is, gelijk het tevens is hare vaste wil, om den planter en huurder der koffijgronden te doen geworden, hetgeen aan dezelveu pligtiglijk bij het invoeren van het nieuwe stelsel en de publicatie van den 7den november 1817 is toegezegd.

Dat intusschen bereids nu bij het naauwlijks in werking brengen van dat stelsel, ja zelfs voor dat de huurder tuinen nog was geregeld en afgeftaan, eenige vermoedens ontstaan, dat de javaan door eigenbatige ongeoorloofde middelen wordt misleid, ja gedwongen, en de goede bedoeling der regering vruchteloos gemaakt.

Dat er niet genoeg kan gewaakt worden tegen alle verkeerdheden en kwade praktijken, welke, eenmaal ingesloopen, het grootste nadeel zouden kunnen toebrengen aan den geheelen maatregel, welks nuttige en heilzame gevolgen voor den lande, den planter en den koopman, anders zoo klaarblijkelijk zijn.

Dat het ook belangrijk is te zorgen, dat in de behandeling dezer zaken, zoo als in alle andere gedeelten van het bestier, gelijkmatige beginselen worden aangenomen, en dat de Hooge Regering kennis drage van de handelwijze door de onderscheidene ambtenaren in dezen gehouden wordende.



Zoo is het, dat Wij hebben goedgevonden en verstaan, de volgende bepalingen daartestellen:

*Eerſtelijk.* Alle kontrakten of overeenkomsten, welke tusſchen eenigen huurder of planter van koffij-gronden, en den kooper van de koffij of den voorſchietter het gewas reeds moeten zijn of zullen worden aangeaan, moeten dadelijk en zonder verwijl worden overgaveleverd aan den reſident, onder wiens gebied die plaats gelegen zijn.

*Ten tweede.* De reſident zal, zoodra hij zoodanig een kontrakt of overeenkomst zal hebben ontvangen, hetzelfde moeten opzenden, met zijne conſideration, aan den inſpecteur generaal der landelijke inkomſten.

*Ten derde.* De inſpecteur en adjunkt inſpecteur generaal der landelijke inkomſten, zullen het kontrakt of de overeenkomst hun toegezonden, nagaan en onderzoeken, zoo wel den inhoud van hetzelfde als de wijze waarop het geſloten is.

*Ten vierde.* De inſpecteur en adjunkt inſpecteur generaal, zullen zich door den reſident en door de wederzijdſche partijen, zoodanige ophelderingen kunnen en moeten doen geven, als zij ter rigtige beoordeeling noodig hebben.

*Ten vijfde.* Wanneer de inſpecteur en adjunkt inſpecteur generaal zullen bevinden, dat die overeenkomsten op eene wettige, behoorlijke en vrijwillige wijze zijn aangegaan, en de bepalingen daarin vervat niet ſtrijden met de voorschriften der wet, zullen zij dezelve (voor zoo veel des noods) goedkeuren en aan de reſidenten terug zenden; zullende de reſidenten gehouden zijn, dezelve te registreren en daarvan aan de wederzijdſche partijen kennis te geven.

*Ten zesde.* Wanneer de inſpecteur en adjunkt inſpecteur generaal vermoenen, dat bij het aangaan van die overeenkomsten op geene behoorlijke wijze is te werk gegaan, of ten nadele van den planter of huurder gehandeld, zullen zij dezelve aan den reſident terug zenden, met aanschrijving om aan de wederzijdſche partijen

making van de onkosten der militaire-school, zullende de elèves voor het onderwijs, de voeding, kleeding en wachpening enz. niets dan het voorschrevene behoeven te betalen; wijders zal aan ieder der dertig kadets van de armee te lande, de soldij van europisch fuselier, zijnde tien stuivers indisch daags, worden toegestaan, waar van aan hen drie stuivers zal worden uitgerekte en de overige zeven stuivers, ten voordeele van het instituut worden teruggehouden.

De acht kadets van de koloniale marine, zullen hunne soldij en tafel-gelden mede storten in de kas van het instituut, en zij zoo wel, als de vijf en twintig elèves, welke op hunne eigene kosten, en die welke gratis in deze school worden opgenomen, zullen uit het fonds der school mede drie stuivers daags ontvangen.

#### Onderwijs.

Art. II. De wetenschappen waarin onderwijs zal gegeven worden, zijn:

1. De Nederduitsche, Fransche, Engelsche en Inlandsche talen.
2. De geschiedenis.
3. Arithmetika, algebra, geometrie, regtlijnige en sphaerische trigonometrie, differentiaal en integraal rekening.
4. Mechanika met toepassing op hef-, ligt, draag- en transport-werktuigen.
5. Aardrijkskunde met toepassing op geodezische metingen, het vervaardigen van kaarten en militaire plaats-beschrijvingen.
6. Astronomie, zeevaart-kunde, fluurmans-kunst en bepaling van lengte en breedte op zee.
7. Algemeene natuurkunde, bijzonderlijk met toepassing op de zeevaart, werkzaamheden der ingenieurs, artilleristen, pontonniers, mineurs, en op het vervaardigen, de kracht en werking van het buskruid, enz.
8. De algemeene zoo civiele als militaire bouwkunde, als mede de water-bouwkunde, toegepast op aanleggen van vestingen, verschanzingen, mi-



- litaire gebouwen, bruggen, schip-bruggen, fluizen, kribben, zeev. ringen, enz.
9. De handteekenkunst, het teekenen van fortifikatiën, situatiën, enz.
10. Praktische exercitiën der infanterie en artillerie, het maken van lust- en ernst-vuurwerk, opmaken van kontrakten, bostekken enz.
11. Dienst der slaven van de korpsen, artillerie, genie, waterstaat en marine.
12. Equitatie en schermen.

Art. 12. Het hierboven genoemde onderwijs zal door den directeur der school, onder goedkeuring der nomenclator en kuratoren, zoodanig worden geregeld, als noodig is om de kadets tot meest bruikbare officieren te vormen, voor het wapen of den dienst, waarvoor zij zich bepalen, terwijl de élèves voor de genie en waterstaat hetzelfde onderwijs zullen genieten, om in beide vakken geplaatst te kunnen worden.

*Het personeel der school.*

Art. 13. De school staat onder het toezicht van een kollegie van kuratoren, door den Gouverneur Generaal te benoemen en waarvan de kommandant der troepen altijd lid zal zijn.

Art. 14. Het personeel der school zal provisieneel worden samen gesteld, als volgt:

1. *Een Directeur* met rang van luitenant kolonel.
- 2 en 3. *Twee leeraren in de wis en natuurkunde*, met rang van kapitein.

Een van dezelve zal adjunct-directeur zijn, zij geven onderwijs in de arithmetika, algebra, geometrie, regtlijnige en klooische trigonometrie, de differentiaal en integraal rekening, de mechanika met toepassing op heff-, lig-, draa- en transport werktuigen; voorts in de andere deelen der algemeene natuurkunde, bijzonder der genen, die toepasbaar zijn op de zeevaart, de verrigtingen der ingenieurs, op de vervaardiging en werking van het buskruit, enz.

4. *Een leeraar in de aardrijks-, sterre- en zeevaartkunde*, met rang van kapitein.

Door dezen wordt onderwezen de geographie, met toepassing op geodezische metingen, het landmeten, het vervaardigen van kaarten en militaire plaats-beschrijvingen, voorts de sterrekunde, de fluurmans-kunst en verdere zeevaart-kunde.

5. *Een leeraar in de bouwkunde*, met rang van kapitein.

Hiertoe behoort de algemeene, zoo wel burgerlijke als militaire bouwkunde, de water-bouwkunde en de grond-beginselen der scheeps-bouwkunst.

6. *Een officier.*

7 en 8. *Twee onder-officieren.* } voor de praktische

9. *Een officier* voor de praktische exercitien der artillerie.

10. *Een teekenmeester*; deze leert de hand-teekenkunst, als mede het afteekenen van fortification, enz.

11 en 12. *Twee onderwijzers in de Nederduitsehe en vr. ende talen en in de geschiedenis.*

Deze zullen behalve het grondig onderwijs in de Nederduitsehe, ook de Fransche en Engelsche talen onderwijzen, voorts de algemeene en meer bijzonder, de vaderlandsehe geschiedenis.

13 en 14. *Twee onderwijzers in de Maleidsche en Javaansche talen.*

15. *Een adjudant onder-officier voor de administratie.*

16. *Een wachtmeester pikeur.*

17. *Een sergeant schermmeester.*

18 en 19. *Twee inlandsehe tamboers.*

Art. 15. De bediening zal bestaan, uit:

Een hofmeester.

Twee koks.

Twee koks maats.

Twee waschers.

Een inlandsehe schoenmaker.

Een dito kleermaker.

Vijf-en-twintig boejangers.

} Inlanders.

Art. 16. De officieren welke bij de militaire-school dienst doen, en bij een korps der armee behooren, zullen daarbij voor memorie en à la suite op hunnen rang



gevoerd worden; hunne traktementen zullen op gelijke wijze als de andere betalingen van de militaire-school, voldaan en verrekend worden; zij behouden hun regt op bevordering en zullen voor hunne werkzaamheden bij de militaire-school, eene toelage bij hunne traktementen genieten; uitgezonderd de kommandant der school, indien dezelve den rang van generaal-majoor of kolonel megt bekleden.

Art. 17. De bezoldigingen voor het personeel der militaire-school, zijn bepaald, als volgt:

|                                                                                                                                                                                |        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Voor den directeur het traktement voor zijnen rang bij den staf, met eene toelage van 's jaars . . . . .                                                                       | f 1200 |
| Voor de beide leeraars in de wis- en natuurkunde, het traktement van hunnen rang bij den staf, met eene toelage van f 800 elk, 's jaars . . . . .                              | - 1600 |
| Voor den leeraar in de aardrijks-, sterre- en zeevaartkunde, het traktement van zijnen rang bij den staf, met eene toelage 's jaars van . . . . .                              | - 800  |
| Voor den leeraar in de bouwkunde, het traktement van zijnen rang bij den staf, met eene toelage 's jaars van . . . . .                                                         | - 800  |
| Voor de officieren der infanterie en artillerie, het traktement van hunnen rang, met eene toelage van f 700 elk, 's jaars . . . . .                                            | - 1400 |
| Voor den teekemeester een traktement van . . . . .                                                                                                                             | - 3600 |
| Voor de twee onderwijzers in de talen, een traktement van f 800 elk, 's jaars . . . . .                                                                                        | - 1600 |
| Voor de onderwijzers in de inlandsche talen elk, 's jaars f 500 . . . . .                                                                                                      | - 1000 |
| Voor den adjudant onder-officier voor de administratie, boven zijne soldij, eene toeage 's jaars van . . . . .                                                                 | - 300  |
| Voor de twee onder-officieren der infanterie, den bombardier, wachtmeester pikur en sergeant schermmeester, boven hunne soldijen, eene toelage 's jaars van f 216 elk. . . . . | - 4320 |
| Voor de beide inlandsche tamboers boven hunne soldij, eene toelage 's jaars van f 36 elk. . . . .                                                                              | - 72   |

Voor de gezamentlijke bedienden, om door den  
Gouverneur Generaal te worden gereparti-  
tiseerd, eene somma van . . . . . f 3200  
*Vivres en fourages.*

Art. 18. De directeur der school, de leraren en officieren zullen indemniteiten voor fourage genieten, door den Gouverneur Generaal te bepalen; zij zullen ook indemniteit voor het logement ontvangen, voor zoo verre zij niet in het school-gebouw zelve zullen gehuisvest zijn.

Art. 19. Aan ieder der élèves, mitsgaders aan de onder-officiëren bij de school geëmployeerd, zal een ration vivres, gelijk aan di, welke de europesche troepen ontvangen, worden verstrekt, uitgezonderd de arak die aan de élèves niet wordt gegeven; de inlandsche tamboers en inlandsche bedienden ontvangen de rations gelijk aan die der inlandsche soldaten der armee.

Art. 20. De Gouverneur Generaal zal bij een nader reglement de wijze van voeding der élèves bepalen.

*De administratie en het bestuur der school.*

Art. 21. De directeur der school correspondeert met kuratoren en den kommandant der troepen, over al het geen de school betreft; hij zal buitendien een jaarlijksch algemeen verslag indienen aan het kollegie van kuratoren.

Art. 22. De administratie bij de school zal gevoerd worden door den directeur als president, door den adjunct-directeur en den officier der infanterie; de adjudant onder-officier neemt de functien van kwartier-meester waar. De administrateurs rigten zich in het voeren dier administratie zoo veel mogelijk naar de bestaande reglementen voor de armee.

Art. 23. In ieder jaar zullen er twee examens plaats hebben, waarvan de schetsen vooraf in tijds aan kuratoren zullen worden ingezonden, welke dezelve vergezeld met hunne aanmerkingen, aan den Gouverneur Generaal zullen indienen.

Art. 24. Na het eerste examen zal eene vacantie van eene maand voreleend worden.



*Materieel.*

Art. 25. Het meubilair van de militaire school, zal door het gouvernement gefourneerd en onderhouden worden, en onder het opzicht en ter verantwoording van den directeur blijven.

Art. 26. Kuratoren zullen in tijds en succesfvelijk naar mate der behoeften, de noodige voordragt aan den Gouverneur Generaal doen, tot de aanschaffing en het onderhoud van eene behoorlijke bibliotheek, kaarten, instrumenten, enz.; zullende daartoe in de eerste plaats gebezigd worden, de objecten, die nog van de voormalige marine school voorhanden mogten zijn.

*\*Kleeding en wapening.*

Art. 27. De élèves zullen dagelijks dragen een blaauw linnen vest met mouwen, wijde dito pantalon en vest zonder mouwen, zwarte halsdas, ronde hoed met eene goude lis en oranje kokarde, en kousen en schoenen; op zon- en feestdagen, een donker blaauw lakens banetje met mouwen en kleine koperen of vergulde knopen, wit vest en pantalon, overigens als voren.

Art. 28. Geweren, sabels, patroon-tasfchen, trommen enz., zullen aan de school uit 's lands magazijnen worden gefourneerd, en voor 's lands rekening worden onderhouden.

Art. 29. Zoo mogelijk zal er in de nabijheid van de school eene batterij wezen van kanons van verschillende kaliber, houwitzers en mortieren, alsmede de werktuigen, welke voor de manoeuvres de force dienen.

Art. 30. De kommanderende officier van het personeel der artillerie te Samarang zal gehouden zijn voor de praktische exercitien de élèves, zoo veel kannoniers iederen dag aftegeven, als de directeur der school tot het uitvoeren van zware werkzaamheden zal noodig oordeelen.

De directeur zal zich deswegens met den kommandant der afdeeling moeten verstaan.

*Orde en politie.*

Art. 31. Alle de officieren, leeraren, en de overige geëmploijeerden bij de school, staan onmiddellijk onder de bevelen van den directeur.

Art. 32. Zoodra een elève tot de school is geadmitteerd, wordt de militaire ondergeschiktheid een van zijne eerste pligten, jegens alle geëmploijeerden bij de school, zonder onderscheid aan welke het onderwijs is opgedragen, waaronder ook begrepen zijn zoodanige van zijne kameraden, welke met eenig onderwijs mogten belast zijn en aan welken een rang boven de anderen is toegekend.

Art. 33. Wanneer eenige zaken behoorende tot de school, door onachtzaamheid of nalatigheid verloren raken of beschadigd worden, zullen dezelve van gouvernements wege gesuppleerd worden, en de kosten daarvan ten laste komen van dengenen, door wiens schuld zij vernield of beschadigd zijn.

Art. 34. Er zal eene politie-kamer en provoost zijn, waarin de elèves naar den aard der begane misslagen, zullen gezet worden.

Mogt echter onverhoopt een elève zich aan wangedrag schuldig maken en aan geene vermaningen gehoor willen geven, zal de directeur der school hiervan rapport doen aan den kommandant der troepen, die den Gouverneur Generaal zal voordragen, om zoodanigen elève uit de school te nemen en wederom naar zijne ouders of voogden terug te zenden.

Op gelijke wijze zullen zoodanige elèves worden teruggezonden, die uithoofde van gemis der noodige vermogens, voor het onderwijs niet vatbaar zijn.

Art. 35. De directeur der school is alleen bevoegd getuigschriften omtrent de vorderingen en het gedrag der elèves te geven, indien de kommandant der troepen dezelve vordert, of wanneer andere omstandigheden vereischen dat dezelve worden afgeleverd.

Art. 36. De directeur der school zal een wakend oog houden op het zedelijk gedrag der elèves, hij zal



zorgen dat zij den openbaren Godsdienst, ieder bij zijne gezindheid, geregeld bijwonen; hij zal zich in het algemeen bevljtigen om aan allen het meeste gevoel voor deugd en braafheid, eenen goeden militairen geest en gehchtheid aan den Koning en hun vaderland in te boezemen en hen tot eene stipte vervulling hunner plichten op te leiden.

Aldus gearresteerd bij Hunne Excellencien de Kommissarissen Generaal, den zesden maart des jaars achttien honderd en achttien.

Mij bekend,

*De Secretaris Generaal.*

K. D'OZIJ.

# STAATSBLAD

VAN

## NEDERLANDSCH INDIË.

No. 22.

*Besluit van Kommissarissen Generaal over Nederlandsch Indië, van den 10den april, 1818 no. 31, houdende bepalingen omtrent het trekken van wissels op de algemeene kas door de gouverneurs en residenten van buiten Java geleggen gouvernementen en etablissementen.*

Is goedgevonden en verstaan, te bepalen zoo als geschiedt bij dezê:

1<sup>o</sup>. Dat het aan de gouverneurs, kommissarissen en residenten in de respectieve gouvernementen en etablissementen gelegen buiten het eiland Java, zal wezen geoorloofd, om tegen ontvang van kontante penningen, op de algemeene kas van Nederlandsch Indië, wissels aftegeven, en wel provisioneel en tot dat deswege nadere bepalingen zullen gemaakt zijn, nagenoeg tot zoodanig beloop, als hunne vermoedelijke geldelijke behoeften een jaar bedragen zullen.

2<sup>o</sup>. Dat de wissels alzoo getrokken wordende, zullen moeten zijn voorzien van een doorlopend nummer, voor den dienst van elk jaar.

3<sup>o</sup>. Dat dezelve zullen moeten zijn ingerigt en voorzien van een advies brief, navolgens het model aan dit besluit geannexeerd, en geschreeven op het zegel bij de ordonnantie op het regt van het klein zegel bepaald, ten laste van de nemers der wissels.

4<sup>o</sup>. Dat dezelve zullen moeten worden geteekend door den ontvanger generaal of thesaurier, ten blyke dat de gelden in 's lands kas zijn gestort en bij de kas-rekening ingenomen en verantwoord.